

T.C.

DANIŞTAY

Yedinci Daire

Esas No : 2007/5346

Karar No : 2008/4603

Özeti : Dahilde işleme izin belgesi kapsamında geçici olarak ithal edilen eşyanın, işlenerek ihracının gerçekleştirilmesini müteakip, taahhüt hesabı kapatılarak, teminatların iade edilmesinden sonra, ihracata ilişkin belgelerin gerçeği yansıtmadığının tespit edilmesi halinde, gümrük yükümlülüğü doğmuş olacağından, gümrük vergileri alınmadan yurda girişi yapılan eşyaya ilişkin

İstemin Özeti : Davacı adına tescilli 26.8.1998 gün ve 55207 sayılı giriş beyannamesi ile 13.3.1998 gün ve 98-D1-823 sayılı dahilde işleme izin belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın Yurt dışı edilmediğinin, taahhüt hesabının kapatılarak teminatın iade edilmesinden sonra saptandığından bahisle, tahakkuk ettirilen gümrük vergilerine ve fer'ilerine vaki itirazın reddi yolundaki işlemin iptali istemiyle açılan davayı; olayda, davacı adına tesis edilen 8.9.2004 gün ve 86158 sayılı işlemin, tahakkuk veya idari karar değil, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tesis edilen tahsil işlemi olduğu; bu bakımdan; anılan işlemin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde dava açılması gerekirken, idari itiraz yollarına başvurulmasından sonra açılan davada süre aşımı bulunduğu gerekçesiyle reddeden İstanbul Birinci Vergi Mahkemesinin 11.7.2005 gün ve E:2005/326; K:2005/1279 sayılı kararının vergilere ilişkin hüküm fıkrasını onayan, gecikme faizine dair hüküm fıkrasına yönelik temyiz istemini ise reddeden Danıştay Yedinci Dairesinin 22.2.2007 gün ve E:2005/5196; K:2007/668 sayılı kararının; mal bedeli ve üzerinden hesaplanan gecikme faizi geçici giriş esnasında tahakkuk ettirilmediğinden ve esasen daha önce taahhüt hesabının kapatılması nedeniyle teminat iade edildiğinden, idari itiraz yollarına tabi tutulan işlemin tahakkuk niteliğinde olduğu ileri sürülerek düzeltilmesi istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: İstemin reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik HakimiDüşüncesi: Dosyanın incelenmesinden; taahhüt hesabının kapatılarak teminatın iade edilmesinden sonra, dahilde işleme rejimi hükümlerinin ihlal edildiğinden bahisle tesis edilen, vergilerin ödenmesi, aksi halde 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılacağı yolundaki işlemin iptali istemiyle açılan davanın, Mahkemece, süre aşımı nedeniyle reddedildiği anlaşılmıştır.

Dahilde işleme rejimine ilişkin kurallara göre eşyaya ilişkin vergiler yapılan beyan üzerine başlangıçta kat'i olarak tahakkuk ettirildiğinden, anılan rejimin ihlali halinde daha önce kesinleşmiş olan vergilerin yeniden tahakkuk ettirilmesine gerek bulunmamakta olup, bu halde doğrudan ödeme emriyle istenilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan; başlangıçta tahakkuk ettirilen vergilerin tahsili amacıyla doğrudan ödeme emri düzenlenmesi gerektiğinden, davacı adına tesis edilen anılan işlem kesin ve yürütülebilir nitelikte değildir.

Bu bakımdan; açılan davayı süre aşımı nedeniyle reddeden mahkeme kararında sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmediğinden, kararın düzeltilmesi isteminin kabulü ile temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay SavcısıDüşüncesi : Kararın düzeltilmesi dilekçesinde ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54'üncü maddesinde yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince, kararın düzeltilmesi istemini içeren dilekçede ileri sürülen sebepler, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendi uyarınca, Dairemizin 22.2.2007 gün ve E:2005/5196; K:2007/668 sayılı kararının düzeltilmesini gerektirecek nitelikte görüldüğünden, istem kabul edilerek, anılan kararın ortadan kaldırılmasından sonra dosya yeniden incelendi:

Dosyanın incelenmesinden; dahilde işleme rejimi uyarınca geçici olarak ithal edilen eşyanın Yurt dışı edilmediğinin, taahhüt hesabının kapatılarak teminatın iade edilmesinden sonra saptandığından bahisle tebliğ edilen 8.9.2004 gün ve 86158 sayılı işleme vaki düzeltme başvurusunun reddi üzerine, yapılan itiraz başvurusunun reddi yolundaki işlemin iptali istemiyle açılan davada, Mahkemece, idari itiraz yollarına konu edilen işlemin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tesis edilen tahsil işlemi olduğu belirtilerek davanın süre aşımı nedeniyle reddedildiği anlaşılmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 108'inci maddesinde; serbest dolaşımda olmayan eşyanın, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebileceği; eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminatın iade olunacağı; eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına, şartlı muafiyet sistemi denildiği; 238'inci maddesinde de, dahilde işleme rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde, eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre; serbest dolaşımda olmayan eşyanın, dahilde işleme rejimi çerçevesinde, Türkiye'de işlenerek veya başka eşyanın üretiminde kullanılarak Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmek kaydıyla, geçici olarak ithal edilmesi halinde, ithal edilen eşyaya ait vergilerin, kural olarak, giriş sırasında, tahakkuk ettirilmesi; ancak, tahsil edilmeyerek, geçici olarak ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihraç edilmesi halinde iade edilmek üzere, 6183 sayılı Kanunda öngörülen teminat türlerine göre teminata bağlanması icap etmektedir.

Bu şekilde, geçici olarak ithal edilen eşyaya ait olup, giriş esnasında, tahakkuk ettirilen vergiler için alınan teminatlar, ihracatın gerçekleştirilip taahhüdün yerine getirilmesiyle, taahhüt hesabı kapatılarak iade edilmek, böylelikle, giriş esnasında yapılan tahakkuk işlemi geri alınmakla, şartlı muafiyet sistemi sona erdirilmiş olmaktadır.

Bu aşamadan sonra, herhangi bir nedenle, taahhüt kapatma işleminin iptal edilmesi durumunda, eşyaya ait vergilerle ilgili olarak ne gibi bir işlem yapılması gerektiği konusunda,

4458 sayılı Kanunda herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Ancak, böyle bir durumda, ithalat vergilerine tâbi bir eşyanın, 4458 sayılı Kanuna aykırı bir şekilde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi hali söz konusu olacağından ve aynı Kanunun 182'nci maddesine göre, gümrük yükümlülüğü doğacağından, gümrük vergileri alınmadan Yurda girişi yapılan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, Gümrük Kanununa göre tahakkuk ettirilerek, yükümlüsüne bildirilmesi suretiyle, yükümlülerin, bu bildirimlere karşı, anılan Kanunun 242'nci maddesinde öngörülen idari itiraz yollarına başvurabilmelerine ve taleplerinin reddi üzerine de otuz gün içinde dava açabilmelerine olanak tanınması gerekmektedir.

Olayda; davacı tarafından, dahilde işleme izin belgesi kapsamında geçici olarak ithal edilen eşyanın, işlenerek ihracının gerçekleştirilmesini müteakip, taahhüt hesabı kapatılarak, teminatların iade edilmesinden sonra, ihracata ilişkin belgelerin gerçeği yansıtmadığının tespit edildiğinden bahisle, sözü edilen eşya nedeniyle tahakkuk ettirilen gümrük vergilerine ve fer'ilerine karşı, 4458 sayılı Kanunun 242'nci maddesinde öngörülen idari başvuru yollarına gidilmesinde açıklanan hukuki duruma aykırılık yoktur. Bu bakımdan; açılan davada süre aşımı bulunmadığından, işin esasının incelenmesi suretiyle karar verilmesi gerekirken, aksi yolda verilen mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve mahkeme kararının bozulmasına; bozma kararı üzerine, Mahkemece, yeniden verilecek kararlar birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 13.11.2008 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

AYRIŞIK OY

Kararın düzeltilmesi dilekçesinde ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54'üncü maddesinde yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi gerektiği oyu ile karara karşıyız.